

Týždeň s Dagom Danišom: A víťazom mesiaca je... Boris Kollár

- CZ24 News | 12. prosince 2020

1. Ústava v koši

Začneme najdôležitejšou udalosťou - zahodením ústavy do smetného koša a rozšírením právomocí vlády pri núdzovom stave. Ústava, právo a ochrana slobody sú ďalšie obete pandemickej kampane.

Postarala sa o to hlavne ministerka spravodlivosti Kolíková (Za ľudí). Na jej balík zákonov s pečiatkou „justičná reforma“ môžeme zabudnúť. Všetko zatienil historicky najtvrdší zásah do ústavy a do našich základných práv od vzniku Slovenskej republiky.

Ústavný súd má najnovšie zakázané posudzovať ústavnosť politických rozhodnutí parlamentu, ktoré sa schvália 90 hlasmi. Vláda a parlamentná väčšina majú celkom voľnú ruku. Už jej nebudú stáť v ceste ústavné poisťky. „Nie je na mieste, aby nám ústavný súd hovoril, čo je ústava“, poučila nás Kolíková.

Prakticky okamžite po zmene ústavy nasledovalo politické rozhodnutie (ústavný zákon) o rozsiahlom posilnení právomocí vlády pri núdzovom stave. Núdzový stav sa bude môcť predlžovať viac-menej flexibilne. Dokola.

Vláda bude môcť počas pandémie:

- obmedziť nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia núteným pobytom v obydlí alebo evakuáciou (nútený pobyt nie je zákaz vychádzania v presne vymedzenom čase, nútený pobyt je domáce väzenie do odvolania),

- určiť ľuďom pracovnú povinnosť,
- obmedziť nedotknuteľnosť obydlia na ubytovanie iných evakuovaných osôb,
- obmedziť slobodu pohybu a pobytu natvrdo, bez nutnosti určiť čas obmedzení,
- zakázať uplatňovanie práva pokojne sa zhromažďovať.

Tolko ospevovaná „liberálna demokracia“ je zrazená na kolená. Rukou tých, ktorí sa ešte včera tvárili ako jej ochrancovia (ministerka Kolíková, jej strana Za ľudí a jej koalíční partneri). Stalo sa to bleskovo, v expresnom režime. Bez širšej odbornej a verejnej diskusie.

Dôvod? Strach z pandémie.

Udalosti tohto týždňa ukazujú, ako rýchlo a ako hladko sa dá manipulovať spoločnosťou. A aké krehké boli naše ústavou garantované slobody, naše práva, naša osobná suverenita. Ani to nebolelo, však? Mnohí si tieto zmeny možno vôbec nevšimli. A nervózne zízajú na grafy o počte pozitívnych.

Tento problém pritom nie je slovenský. Je univerzálny. V menšom či väčšom rozsahu a s menším či väčším odporom verejnosti vidíme obmedzovanie práv všade.

Éra slobody je v kríze. A nastupuje éra kontroly. Globálnej kontroly.

2. Víťaz Boris Kollár

O primeranosti dôvodu – a hrozby – pritom môžeme mať vážne pochybnosti. Zásahy do ústavného a právneho poriadku sú síce drastické, no praktická stránka pandemických opatrení zatiaľ pripomína skôr komédiu ako drámu.

Premiér v stredu oznámil balík nových obmedzení. Dal by sa zhrnúť jednou tézou: aj vlk hladný, aj ovca rozpáraná. Inými slovami, neprichádza ani úder proti šíreniu infekcie, ani uvoľnenie režimu a pomoc tým, ktorí boli hodení cez palubu.

Lekári a vedci, ktorí už druhý mesiac volajú po dočasnom lockdowne, sú sklamaní. Príde len obmedzenie nákupu a úplné zatváranie terás reštaurácií.

Sklamaní sú aj tí, ktorí uverili premiérovi, že sa chystá otvárať školy. Krátko po rozbehu narazil.

A nakoniec sú sklamaní aj tí, ktorí dúfali v inteligentné riešenia: prísnejšie obmedzenia a hromadné testovanie v ohniskách (pretože práve zamorené okresy produkujú najviac hospitalizovaných).

Naopak, spokojný môže byť podnikateľ Boris Kollár, majiteľ lyžiarskeho strediska na Donovaloch, a jeho bývalí partneri z J&T. Ski-rezorty otvárajú sezónu.

Premiér sa bráni tým, že pohyb na vzduchu je zdravý a nie je epidemiologicky rizikový. Iste, to nepochybne platí. No len o malej skupine tých, čo chodia lyžovať „na otočku“. Na kopec a domov.

Masové lyžovanie, jedna z foriem masovej zábavy, prudko zvyšuje mobilitu. Nielen tú lokálnu, ale celoštátnu. Rizikom nie je samotná lyžovačka, ale hromadné ubytovanie lyžiarov a ich rodín v penziónoch, na chatách, v hoteloch... Alebo ich tlačienica v skibusoch, v požičovniach, v skupinách pri popíjaní po lyžovačke.

Teda: namiesto hromadného testovania ohnisk sa budú sily koncentrovať na hromadné testovanie lyžiarov. Ak vôbec bude dostatok rýchlotestov. Milióny z nich sa minuli na sporné plošné testovanie.

Zásoby sa rýchlo krátia a nové majú doraziť až v januári.

Matovič zrejme cíti, že jeho pandemická politika sa po experimente s „atómovou bombou“ rozpadla. Keď v stredu prehovoril k verejnosti, viac ako o podstate veci hovoril o svojich osobných sporoch s prezidentkou a ministrom hospodárstva. Oboch viní, že kritikou plošného testovania podráždali nohy vláde.

V Matovičovej logike pritom platí rovnica vláda = predseda OĽaNO. Okrem Matoviča a jeho ľudí totiž druhé kolo celoštátneho povinného testovania nepresadzoval nikto. Išiel proti radám vedcov, lekárov, ministrov, proti postojom koalíčných partnerov, samospráv, úradov. Proti praxi z Európy a zo sveta, proti odporúčaniam Európskej komisie...

A taký silák, aby toto všetko víťazne pretlačil, zas nie je.

Ukázalo sa skôr to, že najsilnejšou postavou koalície nie je premiér, ale Boris Kollár.

To on mal posledné slovo. Matovič mu musel ustúpiť z cesty pri voľbe generálneho prokurátora. A týždeň na to aj pri pandemických opatreniach.

Náklady opäť ponesú tí najslabší, ktorých sa nemá kto zastáť – ľudia z gastro-služieb a obchodov.

3. Makó to roztočil

O niečo lepšie výsledky ukazujú, ako sme si už zvykli, vyšetrovatelia a prokurátori. Bývalý policajný prezident Lučanský, ktorého vyberali Pellegrini so Sakovou a Kiskom, skončil vo väzbe. Jeho majetkové pomery boli podozrivé už v roku 2018 (apartmán na Floride). A dnes sú podozrivé aj jeho bočné príjmy. Podľa vyšetrovateľov údajne bral úplatky od stíhaných „podnikateľov“. A delil si ich s podriadenými, ktorých úlohou bolo kryť gaunerom chrbát.

Za ešte vážnejšie podozrenia sú stíhaní predchodcovia Lučanského: Gašpar, jeho ľudia vo vedení polície a ich šéf, oligarcha Norbert Bődör.

Výpoveď Makóa, jedného z členov organizovanej skupiny, potvrdzuje to, o čom médiá písali už dva roky. Bödörovci údajne rozkrádali milióny eur z Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Dialo sa to v takom masívnom rozsahu, že na to pravidelne narážali vyšetrovatelia NAKA. Ich zistenia však končili v rukách a následne v koši Roberta Krajmera. Kľúčovej figúry bödörovcov vo vedení NAKA.

Okrem toho mala Bödörova skupina v polícii a Finančnej správe rozpracovať opozičného poslanca Matoviča (2016), prezidenta Kisku (2018) a prokurátora Vasiľa Špirka. Toho dali dokonca sledovať.

Malo sa to diať v záujme Smeru a jeho šéfov, Fica a Kaliňáka, ktorí pravidelne komunikovali s Norbertom Bödörom.

Čiže Fico a Kaliňák sú podozriví zo zneužívania moci a zneužívania polície na politické účely. A možno aj na súkromné. Prokurátor Špirko, ktorého po roku 2016 stíhali a sledovali, sa totiž „previnil“ len tým, že chcel vyšetrovať Bašternákové obchody s Kaliňákom, Počiatkom a Ficom.

4. Skúška pre V4

Keď sa Maďarsko a Poľsko vzbúрили proti plánom Únie viazať finančnú pomoc na poslušnosť, Slovensko sa zachovalo neprezieravo. Namiesto neutrálu alebo tichej diplomacie mediátora sa otvorene postavilo proti dvom partnerom z V4.

Bola to chyba.

V4 by sa mohla vypracovať na pomerne vplyvný blok, ktorý by vnútri Únie presadzoval záujmy svojich krajín. Samozrejme, Berlín a Brusel sa snažia V4 oslabovať a rozdeľovať. Maďarsko s Poľskom ženú do kúta, Česku a Slovensku podávajú ruku. A darí sa im.

Po Korčokovi a Valáškoví sa proti partnerom z V4 postavila aj prezidentka Čaputová. A najnovšie aj „jej“ strana Progresívne Slovensko. Europoslanec PS Michal Šimečka žiadal, aby Slovensko ukončilo spoluprácu s V4 dovtedy, kým budú Maďarsko a Poľsko blokovať rozpočet Únie. Inými slovami, dovtedy, kým sa neohnú.

Tak ako sa ohli Korčok (za SaS), Valášek (Za ľudí), Čaputová (bývalá podpredsedníčka progresívcov) a Šimečka (PS).

Treba dodať, že sa neohli pod tlakom sily. Ohli sa z presvedčenia. Z „európskeho presvedčenia“. Z túžby patriť k európskej elite. Slovenské záujmy a záujmy V4 sú témy, ktorým sa nevenujú.

Nie, týmto nechceme naznačovať, že Slovensko malo krvácať po boku Poliakov a Maďarov. To vôbec nebolo potrebné. Platí len to, že Slovensko nemalo byť použité ako palica na krotenie Poľska a Maďarska. A na rozbíjanie V4. A už vôbec to nemalo robiť z naivného presvedčenia, že sa tým zaradí do klubu silných západných krajín. Macrona s Merkelovou môže táto predstava akurát tak rozosmiať.

Spor v EÚ sa nakoniec krátko pred samitom vyriešil ústupkami na oboch koncoch. Škoda, že slovenskí diplomati pri tom nevedeli hrať slovenskú hru. Zmohli sa len na tú nemeckú.

Autor: Dag Daniš

Zdroj: <https://www.postoj.sk/>